

[Povlsen.]

selv vil lære, og som vil hjælpe andre til at lære det bedst mulige.

Jeg har mine Betæneligheder, fordi Omraadet her er blevet for stort, et helt Amt, og heroppe staar vi jo med langt større Amter end nede i Sønderjylland. Jeg er derfor ikke sikker paa, at vi kan fastholde dette; men her gør man nu Forsøget, og saa ser man, hvordan det gaar. Jeg haaber paa det bedste, men jeg betragter altsaa denne Amtskolekonsulents Stilling og Opgave nøjagtig, som jeg betragtede Kredslærerens Stilling og Opgave.

Vedrørende Privatskolen er min Stilling heller ikke ændret det allerbitteste, kan jeg forsikre det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen om, og det Forslag, som vi her har forelagt, er for øvrigt i ret nøje Overensstemmelse med det, som Kultusminister Appel i sin Tid fremsatte, et Forslag, som havde faaet Tilslutning fra Friskoleforeningens Bestyrelse, saa det kan vist heller ikke ligge saa forfærdelig langt fra, hvad Friskoleforeningen ønsker.

Det ærede Medlem sagde, at han kunde ikke begribe, at jeg, som havde sagt, at en Lærer eller Lærerinde i Folkeskolen ikke maatte komme ind i det stedlige Tilsyn, nu kunde gaa ind for, at en Repræsentant for den offentlige Skole skulde have Adgang til Skolen. Men der er en meget stor Forskel. Det er jo nemlig ofte saadan, at der mellem en Friskole paa et Sted og den stedlige offentlige Skole kan være en vis Rivning — jeg haaber, at det er faa Steder, det er Tilfældet, men saadant kan tænkes —, og jeg vil anse det for meget uheldigt, om en af Folkeskolens Lærere eller Lærerinder der paa Stedet skulde sidde i Tilsynsudvalget for den frie Skole.

Det er blot det, jeg har taget Afstand fra, men jeg mener saa afgjort, at den frie Skole maa kunne finde sig i, at en Repræsentant for Folkeskolen, som ved, hvordan Stillingen er i Folkeskolen, ogsaa faar Adgang til at vurdere, hvordan Stillingen er i den frie Skole med Hensyn til Færdighedsfagene; det er jo kun Færdighedsfagene, han skal have Adgang til at vurdere, hvis man ikke ønsker andet. Men jeg gaar ud fra, at naar Friskolen selv faar Adgang til at udpege den Amtsskolekonsulent, som man ønsker til at føre dette Tilsyn eller til at have Adgang til Skolen, saa vil der ogsaa være det bedst mulige Forhold mellem denne Friskole og den paagældende Amtsskolekonsulent, saa det vil være en Glæde for begge Parter, at vedkommende kommer til at overvære hele Undervisningen.

Hvad angaar § 49, maa jeg sige til det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen, at som han ser, saa angaar første Stykke i Paragraffen netop Friskolen i egentlig Forstand. Ved Friskolen forstaar jeg her Forældre-skolen, og der lægges saa vist ikke Hindringer i Vejen for denne Skole ved første Stykke af Paragraffen. Stk. 2 handler om private Skoler, som Enkeltmand opretter, og jeg tror, at Erfaringerne, ikke mindst her fra København, gør det til en bydende Nødvendighed, at man har et vist Tilsyn med saadanne Skolers Fremkomst og videre Udvikling.

Maa jeg saa til Slut sige til det ærede Medlem Hr. Hans Thyge Jacobsen, at jeg ved de Foretelser fra den senere Tid, som jeg nævnte, egentlig ikke tænkte paa de seks barthianske Præster — jeg kender ikke noget til deres Lære og deres Forhold til det evangelisk-lutherske —, men jeg tænkte paa andre, ikke helt faa Foretelser, som tydeligt vidner om, at Biskopperne har opgivet — og deri gør de rigtigt — Haabet om at kunne holde Præsterne til den evangelisk-lutherske Lære. Derfor tror jeg ogsaa, at de Konservative skulde fritage dem for at føre Tilsyn med Lærernes Forhold i saa Henseende.

Ordføreren (Vilhelm Rasmussen): Jeg ønsker kun at sige, at det glædede mig at høre, at det ærede Medlem Hr. Vesterager er ivrig for at hæve Lærerstanden; men Konsekvensen af det Standpunkt maa være, at det ærede Medlem frigør Lærerstanden for det Formynderskab, den staar under fra Gejstlighedens Side. I Forhold til det er det andet en ren Bagatel.

Maa jeg saa til det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen sige, at da Kultusminister Appel i 1911—12 frafaldt sit oprindelige Forslag om, at Præsten var født Medlem, begrundede han netop dette med, at hans oprindelige Forslag kun var en Overgangsbestemmelse; han var allerede, da han foreslog det, klar over, at det maatte ende med, at Præsten helt kom ud af Skolekommissionen som født Medlem for ikke at tale om som født Formand.

Maa jeg til sidst sige, at jeg beklager, at det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen, der ellers er en nobel Personlighed, fortolkede mine Udtalelser om Formandsskabet i Amtsskoledirektionen saaledes, som han gjorde det. Naar jeg siger, at det, at Ministeren kan vælge Formanden, gør det muligt at tage pædagogiske Hensyn, betyder det selvfølgelig ikke andet end, at man har Mulighed for at tage pædagogiske